

EU A ZEMĚ BRIC

Listopad 2024

BRIC

- Zakládající země Brazílie, Rusko, Indie, Čína
- Někdy BRICS – zahrnuje i Jižní Afriku
- Termín Goldman Sachs z roku 2001
- 4 ekonomiky, které v budoucnosti budou velmi významné
- Od roku 2006 kooperují, ale nepříliš úzce
- Liší se v mnoha ohledech – populace, velikost, ekonomiky, HDP na hlavu, politické a společenské systémy, mezinárodní ambice
- Společné mají to, že představují vyzyvatele pro stávající „rulemakers“

DŮVODY SPOLUPRÁCE BRICS

- Společné mají to, že představují vyzyvatele pro stávající „rulemakers“
- Požadují změny v mezinárodních organizacích jako je OSN, MMF, Světová banka či WTO
- Spolupráce značně účelová
- V roce 2024 se rozšíření – přistoupily Saudská Arábie, Írán, Spojené arabské emiráty a Etiopie – Argentina přihlášku stáhlas
- Zájem o přistoupení mají desítky států – Turecko, Indonésie, Thajsko... - otázka koherence

BRICS V ČÍSLECH

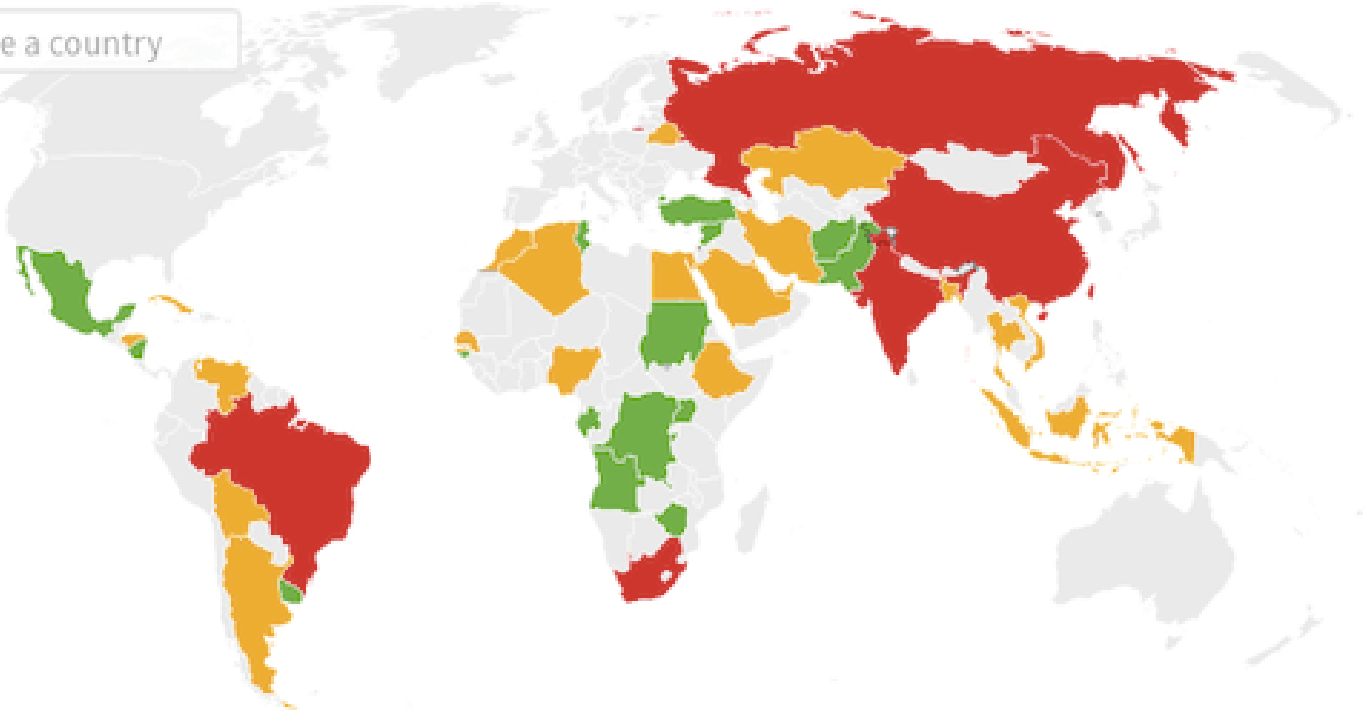
- V roce 1980 představovaly Čína a Indie jen 5 procent světového HDP, nyní 23 procent
- BRIC země dohromady představují po rozšíření celkem 30 procent světového HDP
- Vysoký Giniho koeficient
- Otázka společenské, ekonomické a politické stability

BRICS countries

Choose a country in the search dropdown to view the status or click the map to view.

■ BRICS member ■ Applied to join BRICS ■ Interested in joining BRICS

BRICS in numbers

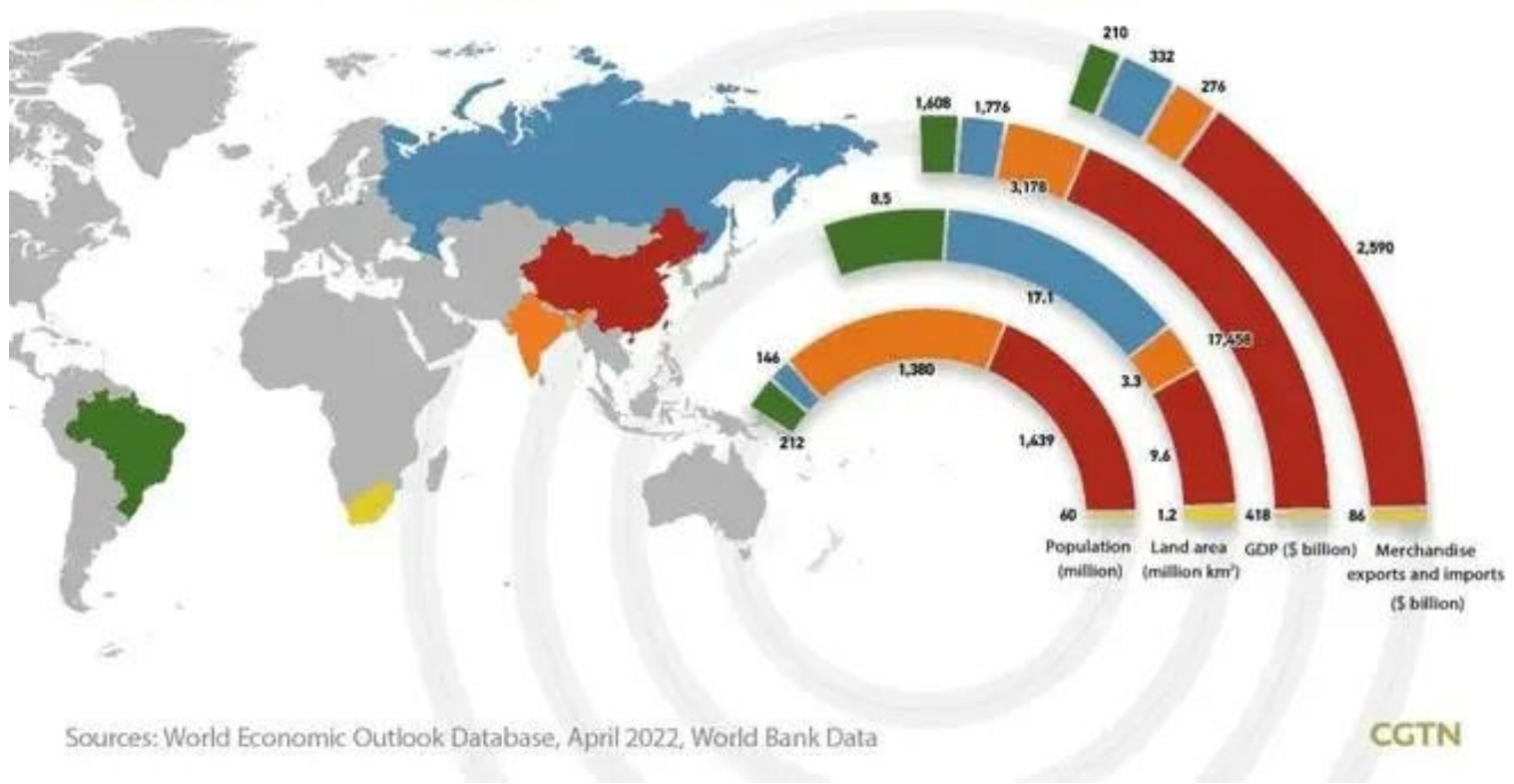
Brazil **Russia** **India** **China** **South Africa**

Population in 2021
42% 3 billion
of the world

Land area in 2021
30% 40 million km²
of the world

GDP in 2021
26% 524 trillion
of the world

Exports and imports in 2020
20% \$3 trillion
of the world

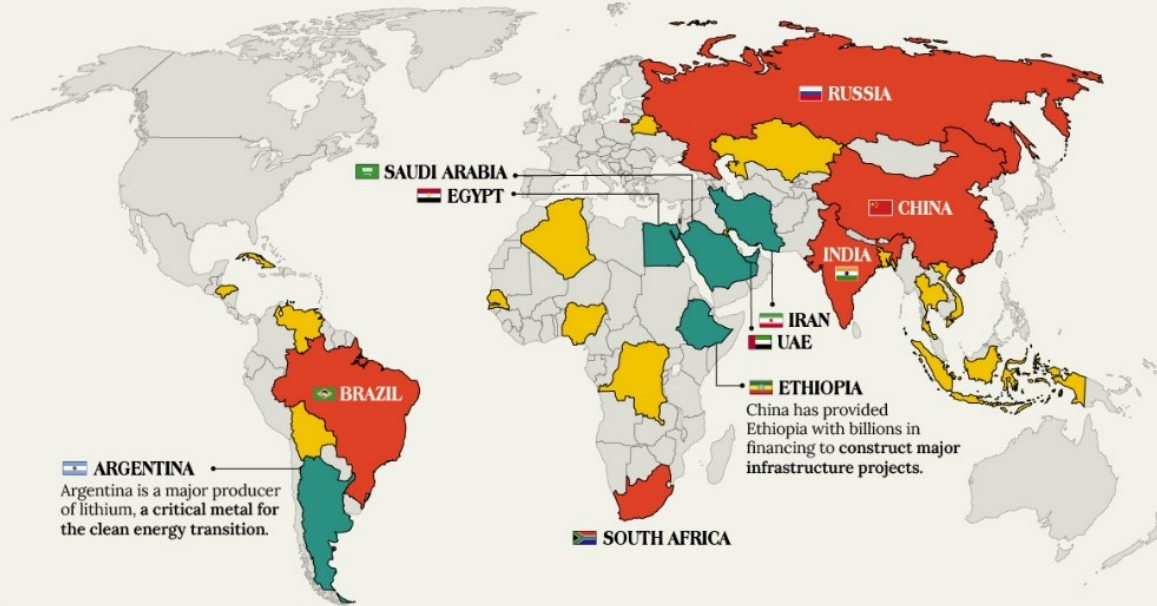
Sources: World Economic Outlook Database, April 2022, World Bank Data

VISUALIZING THE 2023 BRICS EXPANSION

BRICS, a bloc of developing countries formed in 2010, is set to welcome six new members at the beginning of 2024.

▲ Members ▲ New Members ▲ Applied for membership

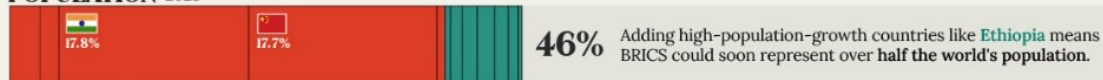
SHARE OF GLOBAL

GDP 2023 EoY PROJECTION

BRICS total with new members

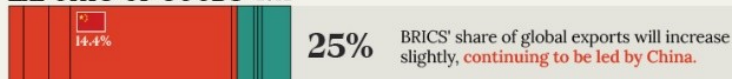
POPULATION 2023

OIL PRODUCTION 2022

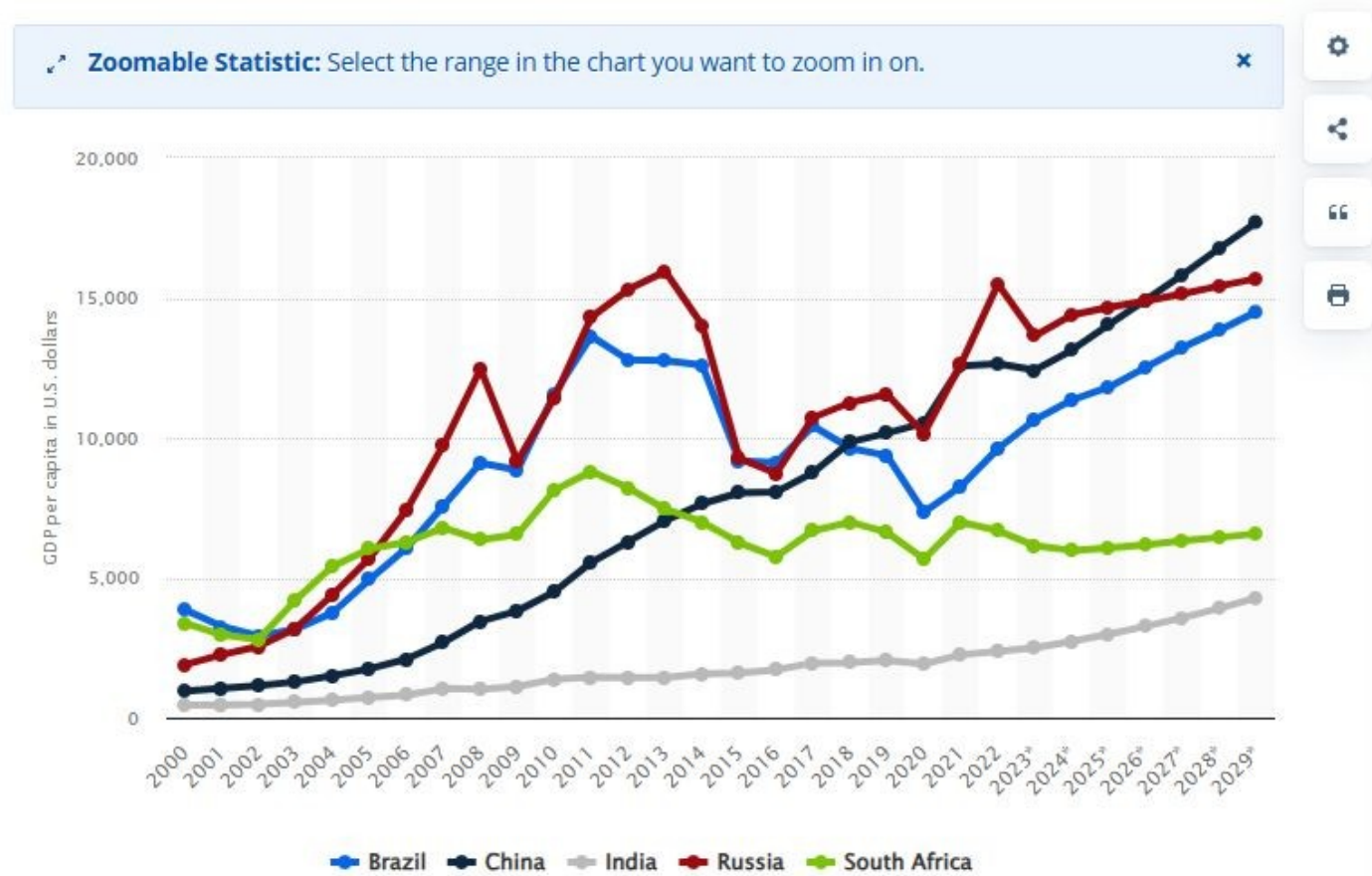

EXPORTS OF GOODS* 2022

*Merchandise trade only.

BRICS GDP PER CAPITA

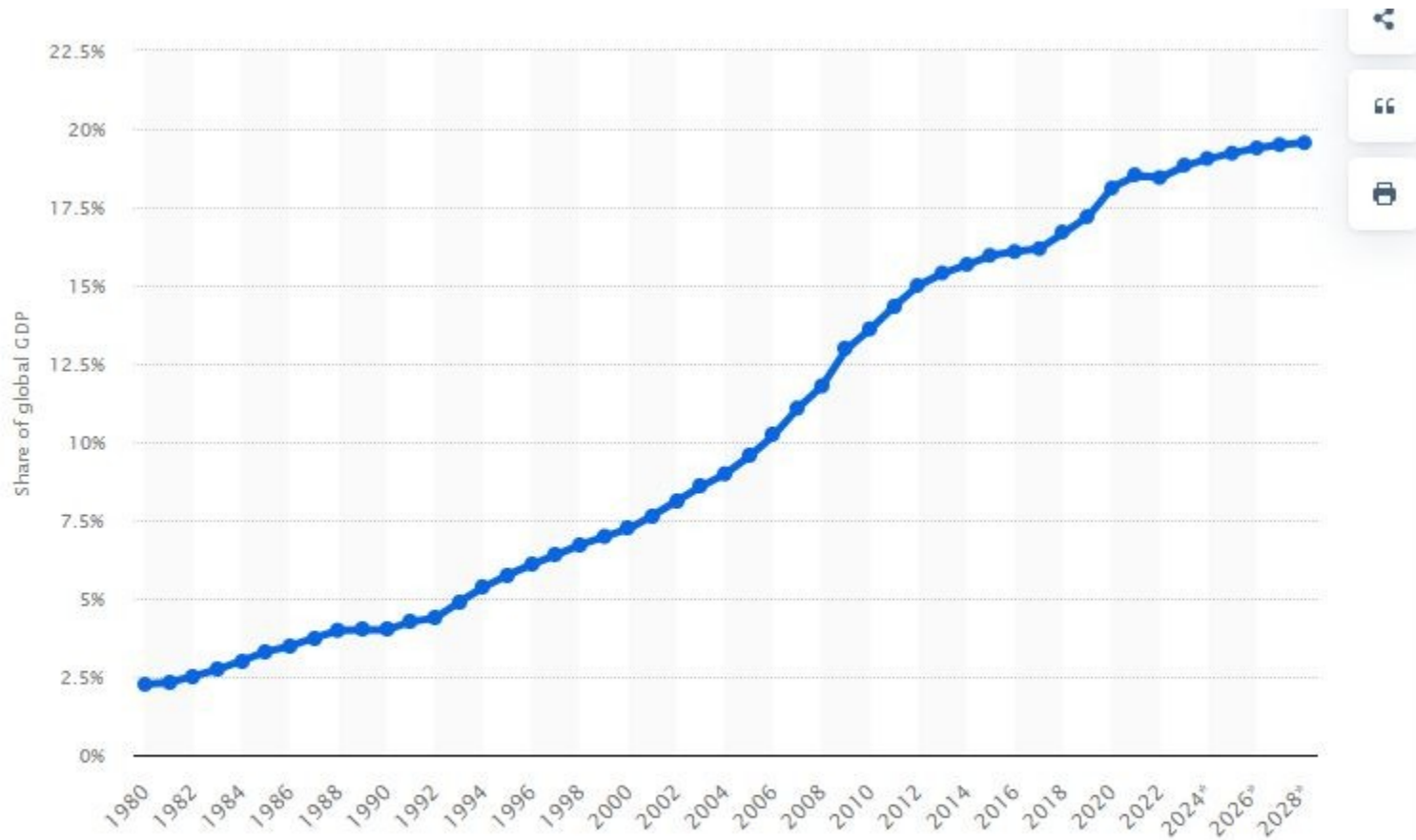

Details: Brazil; China; India; Russia; IMF; 2000 to 2021

© Statista 2024

CHINA SHARE GLOBAL GDP

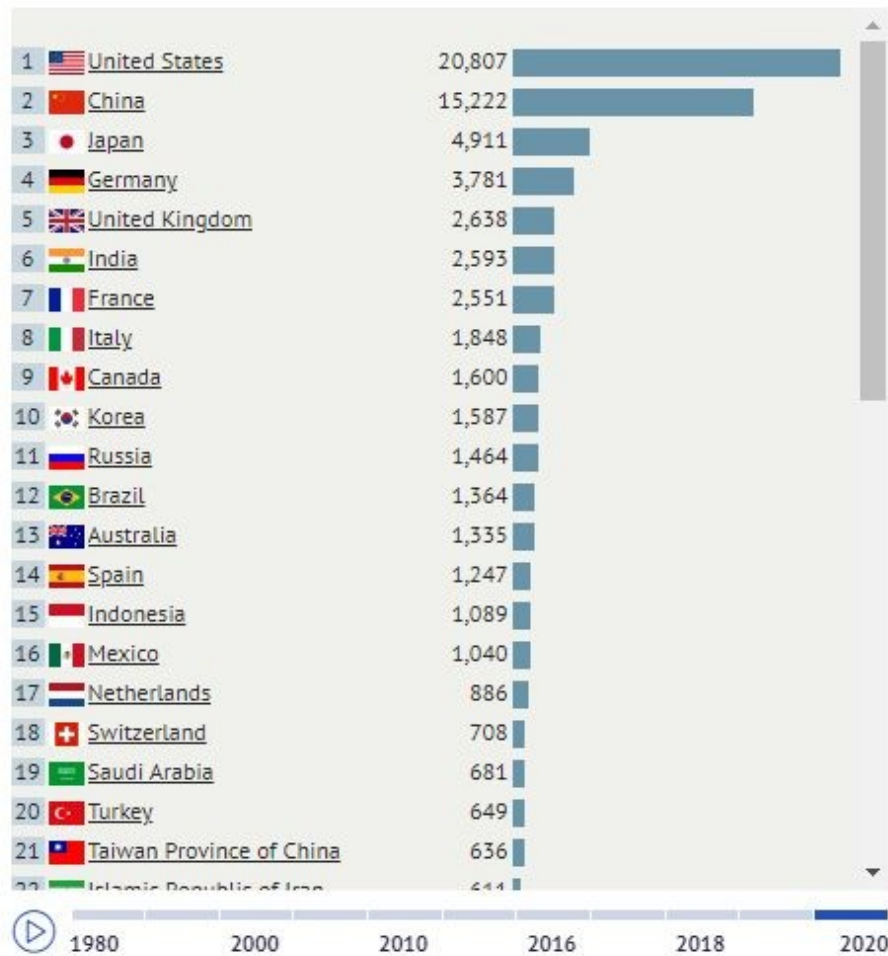
Details: China; 1980 to 2022

© Statista 2023

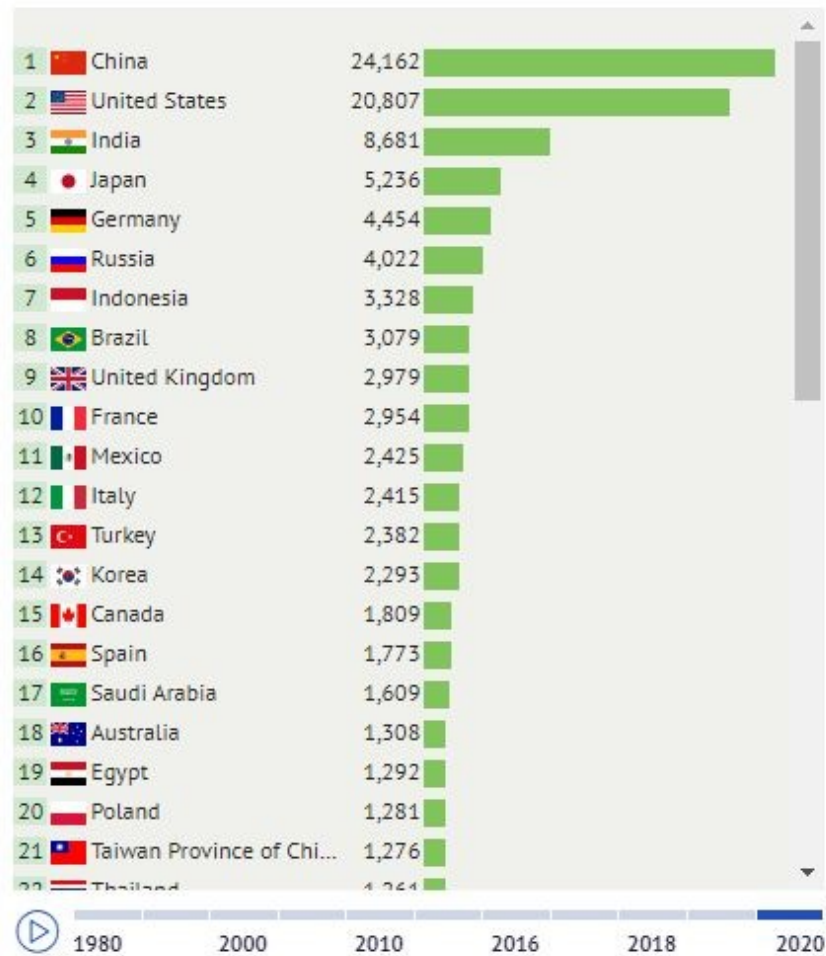
GDP in Current Prices

Billion USD

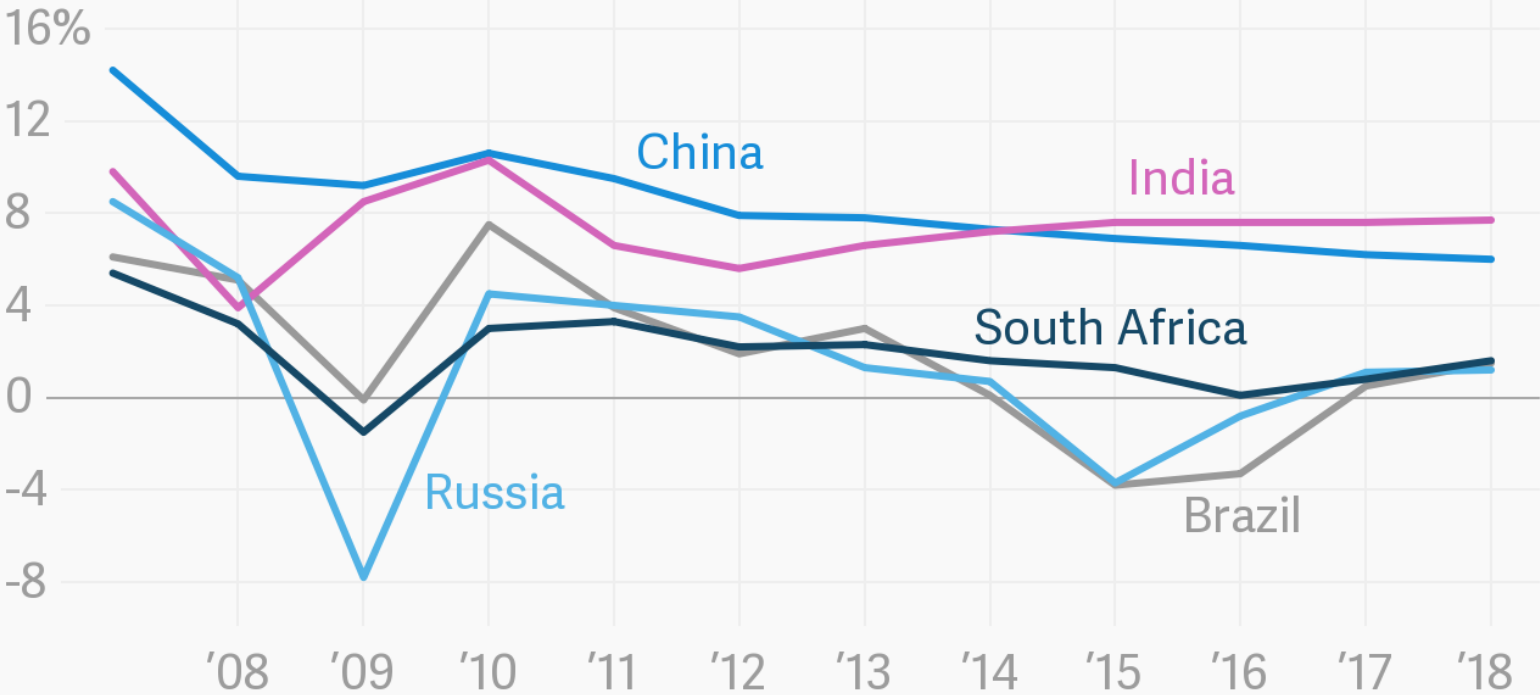

GDP Based on PPP Valuation

Billion current international dollars

GDP growth in the BRICS bloc

Top 30 countries with highest GDP in 2021 vs. 2050

2021 Total GDP for Top 30: \$82.67T

2050 Projected Total GDP for Top 30: \$211.06T

■ Africa
 ■ Asia
 ■ Europe
 ■ North America
 ■ Oceania
 ■ South America

POLITIKA VŮČI ZEMÍM BRICS

- EU nepotřebuje ucelenou politiku – skupina není koherentní
- Hlubší integrace mezi zeměmi BRICS je velmi nepravděpodobná
- EU přistupuje k jednotlivým zemím individuálně - summity

RUSKO

- Nástupnický stát SSSR – stíny minulosti
- ES bylo jednou z prvních entit, které podporovaly Gorbačovovu „perestroiku“
- V 90. letech EU možná propásla možnost svázat Rusko blíže s evropským integračním procesem
- Část stávajících členů EU se dříve nacházelo v sovětské sféře vlivu
- Některé státy (Polsko) dlouhodobě otevřeně nepřátelské, některé více pragmatické – v minulosti komplikace pro vznik skutečného společného postupu směrem k Rusku

VZTAHY EU A RUSKA V MINULOSTI

- Mnohdy připomínaly spíše strategickou soutěž než strategické partnerství
- Problematika budování sfér vlivu v postsovětských zemích
- Neshoda ohledně Východního partnerství
- Války v Čečensku blokovaly rozvoj vzájemných vztahů
- Rozdílné názory na Kosovo v roce 1999

SMLUVNÍ PODOBA VZÁJEMNÝCH VZTAHŮ

- Základ tvoří dohoda o partnerství a spolupráci z roku 1994
- Od roku 2007 vyjednávána nová dohoda, vyjednávání nakrátko přerušené kvůli Gruzii
- Rusko odmítlo stát se součástí Východního partnerství

RUSKÉ SANKCE PO KRYMU

- Zavedeny ze strany EU a USA, nedávno prodlužovány až do 2022 (pak nahrazený novými, silnějšími)
- Např. omezení kapitálového trhu (dluhopisy), zbraní či některých technologií
- Rusko odvetně zakázalo například dovoz potravin z EU
- Výsledkem propad rublu a inflace
- Dopad i na ekonomiku jako celek

RUSKÉ HDP

TRADINGECONOMICS.COM | MINISTRY OF ECONOMIC DEVELOPMENT

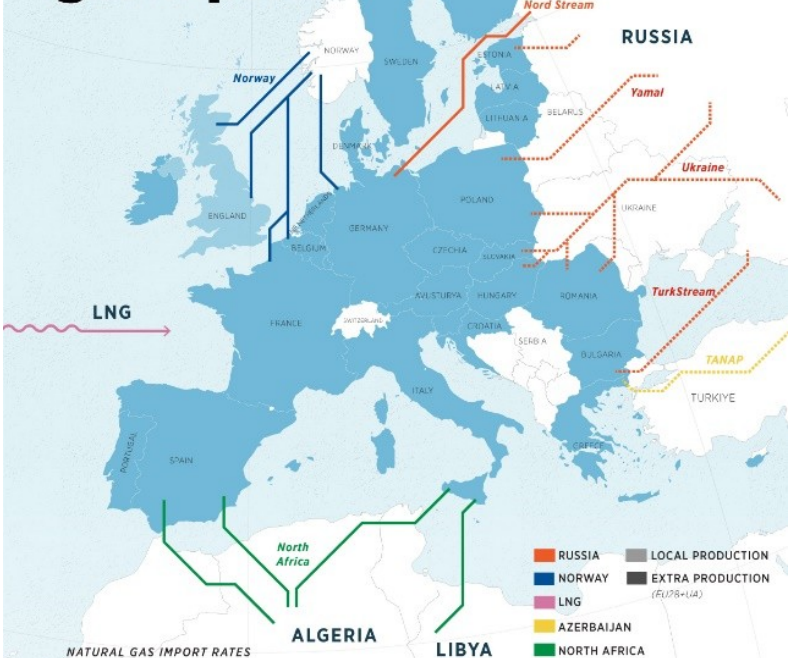

ENERGETIKA VE VZTAZÍCH EU A RUSKA

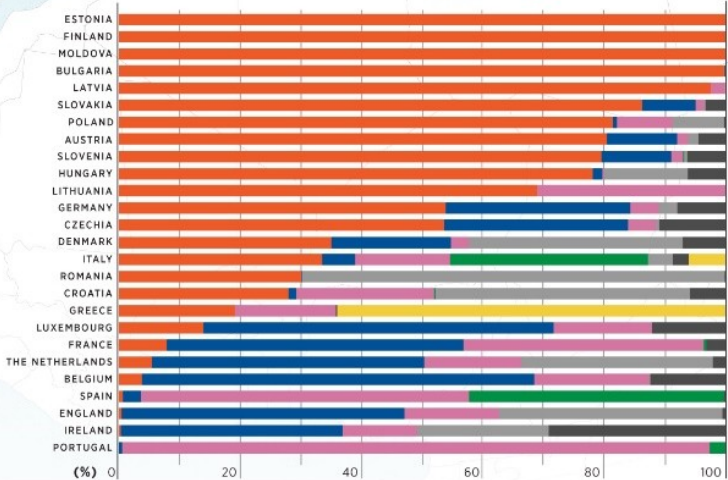
- Rusko představovalo před válkou čtvrtinu dodávek ropy do EU a 40 procent plynu
- Na druhou stranu Rusko potřebuje trh EU (exportovalo sem přes 70% své produkce) – závislost vzájemná
- Nové energovody směrem do Asie
- Na Rusku více závisí nové ČS než ty staré, z Ruska se pořád masivně dováží, např. zkapalněné LNG
- Po začátku konfliktu energetická krize v Evropě

Map of European countries' natural gas imports

NATURAL GAS IMPORT RATES

VÁLKA NA UKRAJINĚ

- Nenávratně poškodila vztahy na dlouho dopředu
- Vztahy s Evropou chladly již před konfliktem na Ukrajině, nyní u bodu mrazu
- Vnímání EU/NATO jako slabých
- Otázka poválečného uspořádání?
- Hybridní hrozby?
- Zatím to vypadá na dlouhý konflikt – otázka přístupu USA po volbě Donalda Trumpa

ČÍNA

- Historicky bezprecedentní růst ekonomiky
- Nárůst vnitřních diferencí
- Otázka, jakým aktérem vlastně Čína je
- Jaké jsou ambice Číny v blízkém okolí a ve světě?
- Může Čína ohrozit dominanci USA ve světě?

EU A ČÍNA

- Formální vztahy od 1975, od 1985 smlouva o obchodu a spolupráci
- 1989 – masakr na Tiananmen – zbrojní embargo a zhoršení vztahů
- Čína je od 2001 členem WTO
- Po několik let sbližování mezi EU a Čínou
- Nyní je „milostná aféra“ pryč, řada států kritičtější k Číně
- V roce 2021 sankce ohledně situace v Sin-t'angu – protireakce, ohrožení vzájemné investiční dohody
- Neexistence geopolitické soutěže, EU nemá silné zájmy v Asii (na rozdíl od USA)

NĚMECKO A ČÍNA

- Speciální vztah
- Čína pro Německo představuje pro Německo stále důležitější trh (8 procent exportu) a celkově největšího obchodního partnera po USA
- Čína potřebuje technologii, Německo trhy
- Německá zahraniční politika je tržně orientovaná – ekonomický rozvoj vede k politickým a sociálním změnám
- Pro Čínu je Německo důležité pro svou dominantní roli v EU
- Může Německo vytvořit opravdovou evropskou strategii vůči Číně?

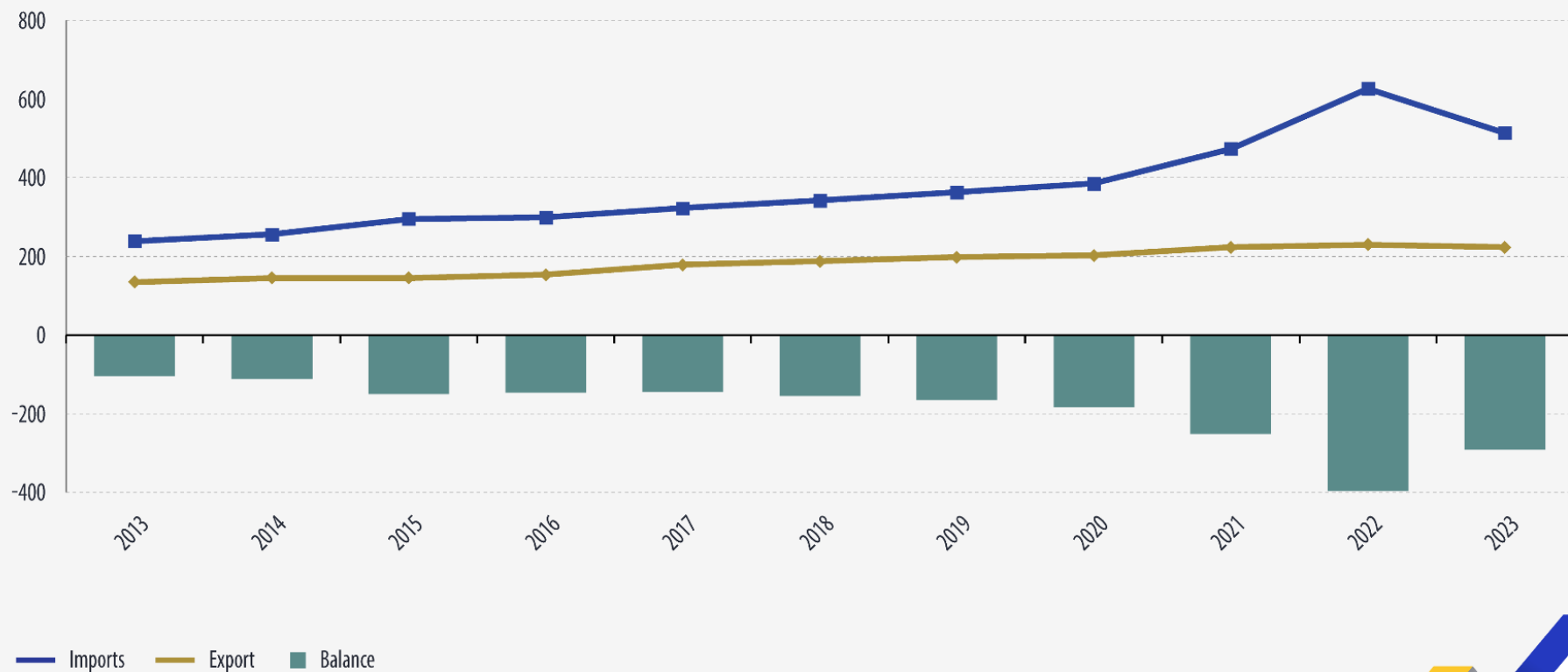
EU – ČÍNA FTA?

- Navržena UK v 2013
- Čína souhlasí
- Opozice EK – strach z laciných importů
- Označeno jako předčasné
- Opozice – Francie, Itálie
- Úvahy o možnosti oživení tématu v souvislosti s obchodní válkou s USA

EU trade in goods with China, 2013-2023

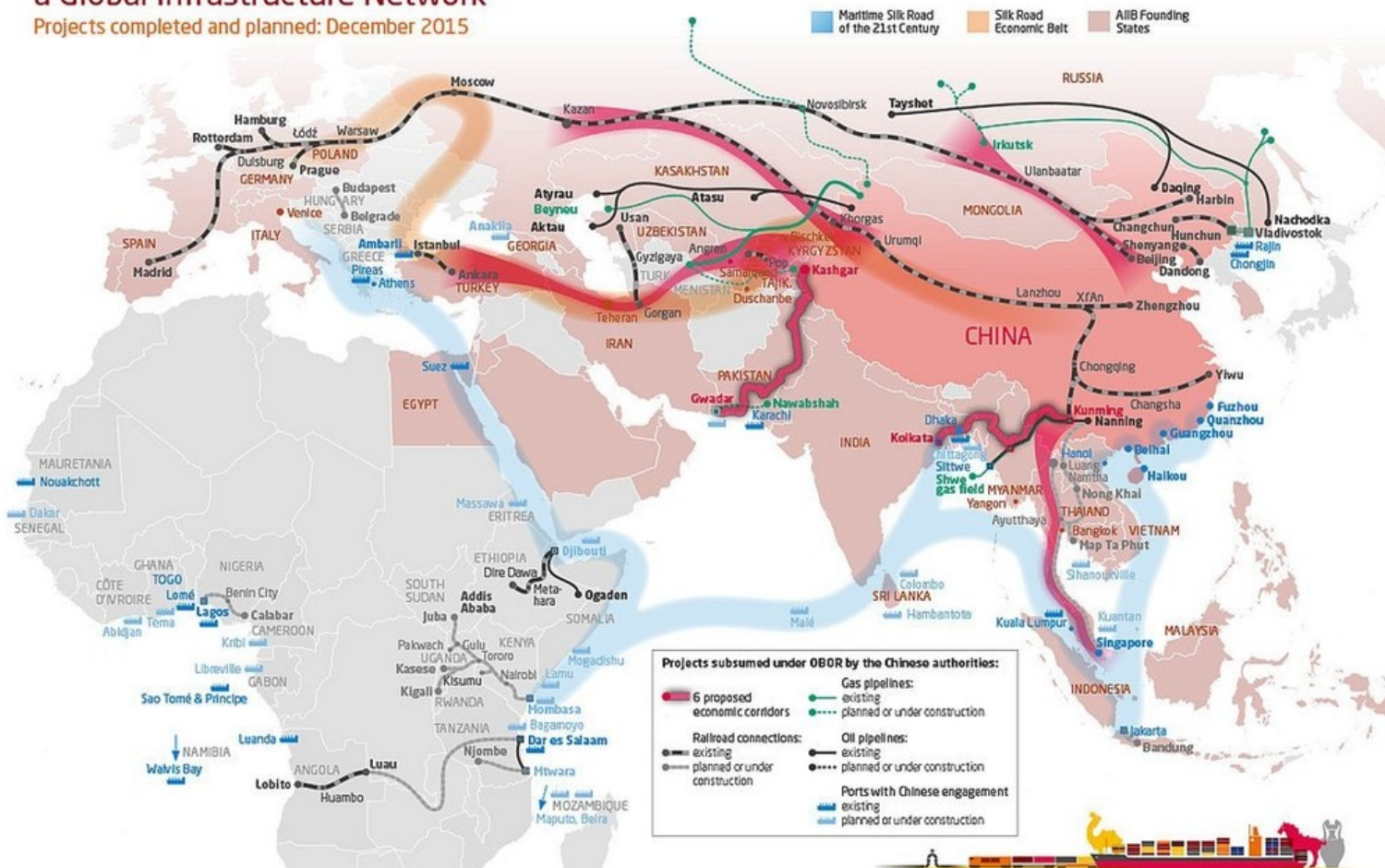
(€ billion)

MERICS China Mapping

One Belt, One Road: With the Silk Road Initiative, China Aims to Build a Global Infrastructure Network

Projects completed and planned: December 2015

OBOR A EU

- Evropa cílovou destinací dvou větví OBOR
- Část členů EU zakladateli Asijské průmyslové investiční banky (AIIB)
- Snaha o šíření vlivu především přes východní Evropu
- Iniciativa 16+1

VZTAHY EU A INDIE

- Bývalá kolonie Británie, vztahy se začaly hodně rozvíjet po vstupu Britů do EU
- Ze zemí BRIC do Indie plyne z EU nejvíc prostředků na rozvojovou pomoc, ale ty dlouhodobě klesají
- Investice z EU poměrně malé
- EU třetí největší obchodní partner
- Rozhovory ohledně FTA zatím selhávají – zemědělství, služby – v roce 2013 pozastaveny, ale 2022 znovuobnoveny
- Další překážky práva duševního vlastnictví či environmentální část udržitelného rozvoje
- 2024 uzavřena FTA se zeměmi EFTA

PROBLÉMY VZTAHŮ EU-INDIE

- Neschopnost dohodnout se na strategických prioritách
- Indie výrazně staví na národní suverenitě, zvláště nyní pod Módím
- Neshody v rámci WTO
- USA chápány jako strategičtější partner

BRAZÍLIE

- Zdaleka největší ekonomika LatAm
- Regionální lídr, ale s problémy
- V nedávné době poměrně hluboká hospodářská krize
- Ambice na globální úrovni, především v multilaterálních platformách jako je WTO, ale i v OSN

EU A BRAZÍLIE

- Na důležitosti narostla po roce 1986 po vstupu Portugalska
- LatAm vynechána z rozvojové pomoci
- Sdílení určitých společných hodnot – multilateralismus, udržitelná energetika, klima – narušení přišlo po zvolení Bolsonaro, nyní s Lulou opět o něco lepší
- Rozdílný názor na zemědělství – spory brání FTA EU-MERCOSUR
- Brazílie vedoucí stát v boji proti chudobě

